

Název vzdělávacího materiálu: Buddhismus

Autor: Mgr. Martin Kovačka

Předmět: Člověk ve společnosti (Občanská výchova)

Ročník: 7.

Tematický celek: Světová náboženství.

Stručný popis aktivity: Zápis a studijní materiál pro oblast Světová náboženství – buddhismus.

Časová náročnost: 45 min

Metodické poznámky:

Materiál slouží k osvojení a zapamatování učiva.

Materiál lze využít jako zápis po výkladu nebo materiál rozdat žákům před výkladem, během výkladu si žáci v textu podtrhávají a dopisují vlastní poznámky.

Vhodným doplňujícím materiálem je četba z knihy Buddhovy pohádky – Dharmachari Nagaraja (nakladatelství Synergie). Možné zařadit na začátku hodiny, jako motivační čtení, nebo na relaxaci na konci hodiny.

Ověření: 6. 12. 2011

Buddhismus

- Buddhovo učení vzniklo přibližně v **6. století př. n. l.**
- nejedná se o náboženství v pravém slova smyslu (**nemá boha**, Buddha je pouze ten, který ostatním ukázal cestu)
- buddhismus v současné době vyznává asi **500 miliónů lidí** po celém světě
- buddhismus vznikl v Indii, ale **hlavním náboženstvím je v JV Asii** a stále populárnější je v Evropě a Severní Americe
- slovo buddhismus se objevuje až v 19. století v Anglii, do té doby nejsou pokračovatelé Buddhy nijak sjednoceni
- mladí muži v JV Asii, tráví několik let svého života v buddhistických kláštorech
- z buddhismu také vychází některá východní bojová umění

Asi v 6. století př. n. l. se v Indii narodil princ **Siddhártha Gautama**, žil spokojený život, až do svých třiceti let, kdy se šel podívat mezi chudé poddané a zjistil, jaký život, plný utrpení, žijí. Rozhodl se, že přijde na to, **jak zbavit sebe a ostatní utrpení**, které život přináší. Odešel od své rodiny a 10 let putoval po světě, aby našel učitele, který mu pomůže. Nenašel nikoho, kdo by mu mohl pomoci, a proto **usedl pod strom**, aby raději zemřel. Po několika dnech, kdy seděl pod fíkovníkem bez jídla a vody, dosáhl náhlého prozření osvícení. **Buddha = osvícený, probuzený**. Rozhodl se putovat po světě a šířit své poznání (učení), získal mnoho žáků, kteří i po jeho smrti pokračovali v jeho učení.

Meditace – cvičení myšlení, při kterém se člověk zbavuje běžného přemýšlení o světě a přibližuje se podstatě věcí, cílem meditace je osvícení.

Osvícení – náhlé prozření a pochopení podstaty všeho.

Buddha nevyžaduje, tak jako hinduisté askezi, tvrdí, že nejlepší cesta je střední (**zlatá střední cesta**) – neodříkat si věci, ale také se neobklopovat zbytečnostmi.

Cílem života buddhisty je **Nirvána** – **stav vyrovnanosti, blaženosti**, pochopení života okolo nás, kdy nám náš život přestane přinášet utrpení. Cestou k nirváně je meditace.

Čtyři ušlechtilé Buddhovy pravdy:

- 1. Všechno bytí je utrpení.**
- 2. Utrpení vzniká z toho, že toužíme.**
- 3. Přestaneme-li toužit, zbavíme se utrpení.**
- 4. Zbavit se touhy lze správným chováním, myšlením a vírou.**

Dnes má buddhismus mnoho škol a směrů:

Lámaismus – buddhismus uplatňovaný v Tibetu, v čele stojí **Dalajláma**

Zen Buddhismus – hlavně v Japonsku, pokládá člověku otázky. Např. „Jak zní tlesknutí jedné ruky?“, „Co je tam, kde nic není?“, „Padá-li strom v lese a nikdo ho neslyší, vydá zvuk?“